

Redactie

Radioamateurs in tijden van nood

Nederland herdacht watersnood van 1953 waarbij radioamateurs en Belgische hulpverlening een grote rol speelden.

Je moet al minstens 75 jaar oud zijn om nog iets te kunnen herinneren van wellicht de grootste ramp uit de Nederlandse geschiedenis, de watersnoodramp in 1953. Het zal "Jan met de pet" een zorg zijn dat een technicus door een noodzender te bouwen, en radioamateurs een cruciale rol hebben gespeeld, alles was weggespoeld en normale communicatie was niet meer mogelijk. Met de noodzender werd verbinding gemaakt met helikopters die vanuit België naar het rampgebied in Zeeland vlogen. Radiotechnicus Peter Hossfeld was de eerste die erin slaagde om met die zelfgebouwde noodzender -foto inzet- een verbinding te maken tussen Schouwen-Duiveland en de buitenwereld, de VRZA brengt het verhaal.

Tekst hieronder is overgenomen van PAOMS

Het vergeten eiland Schouwen-Duiveland.

In de loop van zondag 1 februari is met de meeste overstromde gebieden inmiddels contact gelegd.

Overal in het rampgebied zetten z e n d a m a - teurs zich in voor een goede communicatie. De hulpverlening komt langzaam op gang. Alleen met Schouwen-Duiveland is er nog geen enkel contact geweest. De commissaris van de Koningin

De noodzender waarvan één spoel op een fles is gewikkeld, daarom noemen ze hem de flessenzender. Wel heel straf dat het geheel waarvan de voeding niet zichtbaar is, toch werkte, vooral omdat het geheel op een houten plank is gemonteerd, chapeau voor Peter Hossfeld die de zender bouwde en aan de praat kreeg.

in Zeeland, A. de Casembroot, geeft zondagmiddag aan dat een verbinding met Schouwen-Duiveland van groot belang is. Het duurt echter nog tot maandagochtend voordat er een eerste signaal komt vanaf het eiland; de wind en het water hebben alle verbindingsmogelijkheden verwoest.

Noodzender Zierikzee

Het is radiotechnicus Peter Hossfeld die de eerste verbinding weet te maken tussen Schouwen-Duiveland en de buitenwereld. Met de weinige radio-onderdelen die hij op dat moment kan vinden in de werkplaats

..... meer volgt

meer volgt op p.2 ►

▶ vervolg van p1

van zijn baas, werkt hij die zondagmiddag en -nacht aan een noodzender (PAZRK), een provisorische maar functionerende zender. In het volgende hoofdstuk gaan we hier dieper op in.

Zendstation Middelburg en Wissenkerke

De Middelburgse zendama-

DATE	GMT	BAND	RST	2-WAY	TO RADIO
3 Feb. 2023	14.10	3.567 Mhz	599	CW	ON4CW

ON4CW - Hoofdredacteur Morsum Magnificat, slaagde erin om op 3 februari tijdens de open deur dag een telegrafieverbinding met PA70ZRK te maken, de verbindingen van toen zullen wel in spraak geweest zijn.

teurs Piet Neve (PA0PN) en Cor Kunst (PA0WZ) komen zondagochtend in actie en schakelen hun apparatuur in. Op maandagochtend 2 februari ontvangen zij de oproep van Hossfeld en daarmee het eerste duidelijke signaal vanaf Schouwen-Duiveland.

Op verzoek van de opzichter van Rijkswaterstaat vertrekt Piet Neve op maandagmiddag 2 februari met zijn zendapparatuur naar Noord-Beveland. Ook daar is geen verbinding met de buitenwereld. Leendert Kunst (broer van Cor) en Gerit van Loo gaan met hem mee als hulpoperators. Ze maken verbinding vanuit de gemeentesecretarie in Wissenkerke. Neve en andere zendamateurs bieden vanuit Wissenkerke onder andere ondersteuning aan de vliegtuigen om de droppings met goederen goed te laten verlopen.

Noodzender

In de werkplaats van de Zierikzeese radiohandel Weltevreden bouwt Peter Hossfeld op 1 februari 1953 een noodzender.

Hiermee weet hij het eerste contact te leggen vanaf Schouwen-Duiveland met de buitenwereld.

Precies op 1 februari is Peter Hossfeld twee jaar in dienst bij radiohandel W.J. Weltevreden in Zierikzee. Hij werkt daar als technicus en verricht allerlei soorten reparaties. Hossfeld plaatst ook, samen met collega Piet Meerman, antennes voor televisies die in deze tijd nog maar net in opkomst zijn. De werkplaats waar Hossfeld reparaties uitvoert en het bijbeho-

voor de middengolf omdat daar veel mensen naar luisteren. Al snel beseft hij dat hij hier niet genoeg energie voor kan opwekken. Hij bouwt de zender om en maakt deze geschikt voor de 80 meter amateurband.

Tijdens de werkzaamheden komt Piet Meerman binnen met een man van de PTT die een zendbuis 807 beschikbaar stelt. Hossfeld heeft nog nooit een zender gebouwd met radiolampen maar is heel blij dat hij deze zendbuis kan gebruiken voor de noodzender. Voor de andere onderdelen moet hij flink improviseren. Zo neemt hij een lege fles, gebruikt voor gedistilleerd water, om er de spoel van de eindtrap omheen te winden. Een geluidsversterker levert gloeistroom en hoogspanning en een tweede versterker dient als modulator voor de spraak. Een fietslampje, ten slotte, fungeert als afstemindicator.

Als de noodzender af is, begint Hossfeld met het uitzenden van oproepen: "Hier noodzender Zierikzee". Telkens opnieuw zoekt hij de band af naar antwoord. Het duurt eindeloos, dan opeens ontvangt hij antwoord. Radiozendamateur Cor Kunst (PA0WZ) uit Middelburg meldt dat hij de oproep goed ontvangen heeft. Hossfeld en Meerman vallen elkaar om de hals en Hossfeld barst in tranen uit.

rende magazijn bevinden zich op de binnenplaats achter de winkel. Van jongs af aan bouwt hij radiozenders; Hossfeld is gewend om te improviseren.

PA0CWF - Piet aan de morsesleutel en werkend met een Set WS 19 uit de 2e wereldoorlog, ON4CW staat op het logblad -foto VRZA-

Knap staaltje werk

Op die zondag na de rampnacht is Hossfeld op weg naar de zaak in gedachten al bezig hoe hij een zender kan maken en met welke onderdelen. Lang niet alle benodigde onderdelen zijn namelijk beschikbaar in de radiowinkel. Aanvankelijk begint hij met de bouw van een zender

Daarna komt hij snel in actie en het uitwisselen van berichten begint. Bijna 120 uur is de Zierikzeese noodzender in de lucht en blijft Hossfeld wakker op koffie en sigaretten.

Het artikel dat we hier hebben overgenomen werd toegestuurd door PA0MS

PA70ZRK resultaten.

Bron : PA1FZH

In Nederland kunnen radioamateurs, in tegenstelling tot België, blijkbaar nog samenwerken. Reeds sinds de 50-jarige herdenking van de watersnoodramp in 1953, is de afdeling Walcheren van de VERON, jaarlijks actief vanuit het watersnoodmuseum. Het cijfer na PA...ZRK staat voor het jaartal, in 2023 was dat dus PA70ZRK

Praktisch

wijziging

Aantal gemaakte verbindingen CW-SSB-AM-FM: 170 +/- Apparatuur:

- 2 Replica's flessenzenders.
- 1 Set WS 19 op 80m CW
- 1 Commerciële zend- ontvanger voor 40/20/10 CW-SSB
- 1 Dualband FM zend- ontvanger voor lokale verbindingen.

NVDR.

We hadden toch liever wat meer technische informatie ontvangen en ook wat de problemen zouden zijn geweest met de antennes.

Erik Verbeeck
ON4CW

NVDR

Uit een latere mail van de VRZA afdeling Zuid West Nederland, noteren we in een artikel "Enerverende Open Dag in het Watersnoodmuseum" waar voor de herdenking een Amerikaanse gast -Bill WB4WB- een poosje de zaalshow stal. Verder noteerden we PE1WR-PA3GEO-PA0SBV-PA0AM-PD1ABK-PD1MRZ-PB1WL-PA3CKP- PA3HFJ-PD4AVO-PD1ML-PA2KM-PA1FZH-PD0TZ- PA0CWF waarmee ON4CW de verbinding maakte. Dat er geen Belgien die in 1953 cruciale hulp boden, aanwezig waren begrijpen we niet goed. Zijn de Nederlanders dat dan vergeten? Hebben Amerikanen ook geholpen ?